

Església Arxidiocesana
de Barcelona

Per a continuar la reflexió iniciada en la fase diocesana del Sínode 2021-2024 al nostre Arquebisbat de Barcelona

Situant la proposta

El curs passat —tot responent a la invitació del papa Francesc a fer la nostra aportació al Sínode 2021-2024: «Per una Església sinodal: comunió, participació, missió»—, moltes persones del nostre Arquebisbat, a través dels arxiprestats, comunitats pastorals, parròquies, moviments, associacions, congregacions religioses, entitats, etc. van fer i compartir la seva reflexió que es va acollir i integrar en la *Síntesi de la fase diocesana—Arquebisbat de Barcelona* (SFD-AB).

Quan vam iniciar el treball, es va veure amb claredat que aquest treball s'havia d'integrar i ajudar a enriquir el camí pastoral que com a Arquebisbat teníem entre mans, per això dèiem:

«En començar el procés sinodal, es va descobrir que calia que la reflexió del Sínode s'inserís en el camí que ja estava realitzant la Diòcesi, especialment en relació al Pla Pastoral Diocesà “Sortim!”, iniciat l'any 2018, i que per a aquest curs se centrava en l'eix del discerniment; o amb iniciatives més àmplies com el Post-Congrés de Laics 2020» (SFD-AB 1 b).

A mesura que la reflexió avançava també es va intuir que aquest lligam havia de continuar de cara al futur immediat, a més tenint en compte que el Pla Pastoral Diocesà afrontava un eix molt relacionat amb la sinodalitat: el discerniment.

«El fet que moltes aportacions rebudes apunten com viure o aprofundir la sinodalitat en la realitat concreta de la comunitat o grup, o bé com millorar i potenciar l'acció pastoral, ens ha ajudat a descobrir que la feina feta s'ha convertit i s'ha de convertir més encara en un estímul per al camí pastoral i sinodal de cada comunitat i grup i, consegüentment, de tota la Diòcesi, en l'avui i el futur immediat» (SFD-AB 1 b).

D'aquest camí i dels descobriments realitzats neix aquesta proposta per a continuar aprofundint la reflexió iniciada en la fase diocesana de Sínode al nostre Arquebisbat de Barcelona, prenent com a base alguns dels elements més significatius recollits en la SFD-AB, i que caldrà complementar amb allò que cada grup sinodal va reflexionar i recollir, tot responent a la situació i els reptes vitals que descobria.

«El camí del Sínode 2021-2023 només acaba la primera fase diocesana. L'aportació de la reflexió a la nostra Arxidiòcesi s'unirà al gran riu de les que arribaran de totes i cada una de les Esglésies particulars.

A nosaltres ara ens toca aprofundir en allò que hem reflexionat i viscut en cada comunitat i grup, també com a Diòcesi, descobrint com acollim la interpel·lació de l'Esperit Sant, per ser cada vegada més una Església sinodal mitjançant la *comunió* en el caminar junts i en la *participació* oberta a

tothom, per poder dur a terme la *missió* evangelitzadora que Jesucrist ens ha confiat a tots els batejats» (SFD-AB, Conclusió).

Tot i això, creiem que aquesta proposta també pot ser útil per a aquells grups que vulguin treballar els temes que es proposen.

Una manera d'aprofundir la sinodalitat i entrar en el discerniment

En la reflexió realitzada en molts grups durant la fase diocesana del Sínode i reflectida en el text de la SFD-AB apareixia clarament que la sinodalitat havia de ser una pràctica que calia continuar aprofundint i posant en pràctica:

«S'ha (re)descobert com la **sinodalitat** és un aspecte constitutiu de l'Església, que molts desconeixien o practicaven sense saber-ho. Per això es valora positivament el camí realitzat en línia sinodal en altres moments de la vida de la Diòcesi i com l'experiència de la fase diocesana del Sínode és tota ella una experiència i pràctica sinodal: "La pròpia dinàmica de treball ja ha estat una experiència de 'caminar junts'". [...]

La sinodalitat hauria de ser una pràctica constant en el temps i de tots els cristians, que s'han de sentir protagonistes i fer la seva aportació per fer-la possible. Aquesta predisposició de tots a "**caminar junts**" "neix en el baptisme, allà iniciem un camí que ens uneix als altres, no seguir-lo és anar contra la naturalesa mateixa de l'Església". Ja en tenim l'experiència a partir del que es viu a les comunitats (especialment a les de religiosos o religioses), grups i la mateixa Església diocesana (la reflexió sinodal n'ha estat una experiència palpable) i, ahora, hem d'aprofundir-la. [...]

En aquest fer camí amb altres és central l'**escolta**. Escoltar l'altre, però sobretot disposar-se a escoltar l'Esperit. Per això és important preguntar-nos sobre la nostra actitud per escoltar, escoltar-nos, estar disposats a escoltar l'Esperit. Escoltar les paraules (i, especialment, els silencis) dels que ens envolten.

Escoltar és molt més que sentir, no només és posar l'orella, sinó atrevir-se a posar-se en el lloc de l'altre, tenir-lo en compte, prendre consciència del seu punt vista, la seva manera de viure la fe, tenir empatia, i tot això per cercar camins de trobada.

Escoltar és un repte continu, implica estar disposat, sense prejudicis, que l'altre t'ensenyi o digui alguna cosa que no voldríem sentir. Escoltar demana silenci, temps, una ment i cor oberts. "No n'hi ha prou amb respectar les sensibilitats i les maneres de fer de l'altre; cal anar més enllà, acollir i compartir; l'altre sempre enriqueix i s'han de buscar els punts en comú per caminar junts".

Paral·lel a escoltar és **parlar**, prendre la paraula, assumir la responsabilitat de parlar amb respecte i fermesa, en un diàleg cap enfora (amb no creients, joves, pobres, marginats, exclosos o aquells que no es descobreixen a collits) com cap endins. I, finalment, el **discerniment** practicat tant individualment com comunitàriament, un exercici que hem d'aprendre a viure, "fent passar" per la pregària les decisions que cal prendre, i procurant el consens» (SFD-AB 2 a).

Sinodalitat, «caminar junts», escolta, parlar, discerniment eren paraules claus que es destacaven. Aquesta proposta que presentem vol ser una manera concreta d'aprofundir en l'esperit i la pràctica de la sinodalitat i d'avançar en el discerniment, aspecte que ens vincula amb el treball sobre l'eix del discerniment del nostra Pla Pastoral Diocesà *Sortim!*

En què consisteix

A partir de la SFD-AB s'han triat diversos elements que, a partir del «reconèixer/veure» que s'havia fet en la fase diocesana, s'han vist centrals i transversals per poder continuar la reflexió i l'aprofundiment («interpretar/jutjar»), a la recerca de possibles respostes en la realitat concreta de cada grup i comunitat que ho treballi («elegir/actuar»):

- Discerniment i sinodalitat
- La nostra presència en la societat
- Els qui no se senten acollits
- El lloc i el paper de la dona en la vida de la comunitat eclesial
- Els joves: un repte present i amb vista al futur
- Els organismes on es realitza la sinodalitat viscuda
- Tots corresponsables en la missió
- La celebració de la fe
- El diàleg i el treball ecumènic

Les fitxes no estan numerades, ja que cada grup pot utilitzar aquella o aquelles que li siguin més adients, o bé, prenent com a referència l'esquema de treball proposat, reflexionar sobre altres aspectes que van sorgir en la reflexió en la fase diocesana del Sínode.

* * *

En cada fitxa, estructurada a partir de l'esquema bàsic de la revisió de vida, trobareu:

1. INVITACIÓ A LA PREGÀRIA

Tal com vam (re)descobrir en la primera fase del camí sinodal, l'obertura a l'Esperit Sant és fonamental per fer-nos sensibles a escoltar-lo i acollir la seva veu i discernir, per això es proposa fer un moment perllongat de pregària personal i en grup al començament de l'encontre.

2. «RECONÈIXER - VEURE»

En primer lloc, es recullen els fragments de la SFD-AB en què es tracta el tema que s'afronta i, per si pot ajudar, la indicació d'alguns números del *Document per a l'Etapa Continental* del Sínode, en què també s'hi fa referència.

A més, i especialment, en aquest moment caldria afegir el que es va recollir en la reflexió realitzada pel grup en la fase diocesana.

La proposta d'alguna pregunta pot ajudar a concretar el «veure» de la realitat que es viu.

3. «INTERPRETAR - JUTJAR»

Descobrir què hi ha al darrera del que estem vivint, buscant elements i reflexions que ens ajudin a interpretar-ho, a través d'algunes preguntes, que van acompanyades de la referència a textos bíblics que puguin ajudar a aprofundir a la llum de la Paraula de Déu.

El text bíblic pot ser treballat, per exemple, en forma de *lectio divina*. Per a això ens poden ajudar els exemples que hi ha en el document proposat per la Secretaria del Sínode: *Fonts bíbliques per a la sinodalitat*, al que alguns dels textos proposat fan referència.

Tot plegat ha d'ajudar a que el nostre «jutjar» estigui fonamentat, ens obri a la mirada de fe que ens aporta la Paraula de Déu i ens predisposi a avançar tot responnent a la invitació de l'Esperit.

4. «ELEGIR - ACTUAR»

Finalment, a partir del camí realitzat, caldrà descobrir, concretar i responsabilitzar-se de quins passos cal fer en relació al tema treballat, en la realitat propera i concreta del grup.

És important que l'«actuar» descobert i que es decideixi sigui clar, marcat en el temps, revisable i en el que cada membre del grup assumeixi la seva part de responsabilitat (no s'hi val dir: cal fer això... però ho ha de fer l'altre).

Seria bo que l'encontre acabés amb un moment de pregària d'acció de gràcies per l'escolta compartida i el discerniment realitzat.

Per al bon desenvolupament del treball seria convenient que, en un temps prudencial abans de l'encontre, cada un dels que hi participin pugui tenir la fitxa per treballar-la i dur-la a la pregària.

Cada grup veurà el temps que necessita i és convenient dedicar a cada fitxa.

Seria oportú que els participants disposessin del text de la SFD-AB, com també del resum que en el seu moment es va fer arribar recollint la reflexió del grup.

Els diversos documents que s'han esmentat estan disponibles a la pàgina web: www.esglesia.barcelona, en l'apartat dedicat al Pla Pastoral Diocesà.

Cal que hi hagi una persona que faci de moderadora del treball: que vetlli per avançar en els passos proposats; que estigui atenta a que el diàleg no es desviï innecessàriament de la reflexió proposada; i, especialment, que tothom hi pugui participar, sense que hi hagi una o algunes veus que acaparin el temps.

També pot ser oportú que hi hagi una persona que prengui nota de les aportacions que van donant-se i, en el moment oportú, pugui ajudar a fer veure els passos que s'han donat en cada moment.

* * *

Com a annex i ajuda per al treball, trobareu a continuació, en primer lloc, el text de la pregària *Adsumus, Sancte Spiritus*, que està acompanyant el procés sinodal en les seves diverses fases; i, en segon lloc, una breu presentació del mètode de la *conversa espiritual*, tal com l'ha presentava el *Vademècum* per a la fase diocesana del Sínode, i que pot ser una bona eina per al diàleg de grup.

Només queda desitjar-vos un bon i profitós treball!!!

Adsumus, Sancte Spiritus

Pregària d'invocació a l'Esperit Sant per a una assemblea eclesial de govern o de discerniment
(per tant, sinodal)

Cada sessió del Concili Vaticà II va començar amb la pregària Adsumus, Sancte Spiritus, les primeres paraules de l'original llatí: «Som davant teu, Esperit Sant», que s'ha utilitzat històricament en Concilis, Sínodes i altres reunions de l'Església al llarg de centenars d'anys, s'atribueix a sant Isidor de Sevilla (vers 560–4 d'abril de 636). Quan som cridats a abraçar aquest camí sinodal del Sínode 2021-2024, aquesta pregària convida l'Esperit Sant a actuar dins nostre per tal de ser una comunitat i un poble de gràcia.

La versió que segueix està pensada específicament per al camí Sinodal de l'Església de 2021 a 2024.

Som aquí, Esperit Sant,
reunits en el vostre nom.

Vós que sou el nostre veritable conseller:
veniu a nosaltres,
doneu-nos suport,
entreu als nostres cors.

Ensenyeu-nos el camí,
mostreu-nos com assolir la meta.

Impediu que perdem el rumb
com a persones dèbils i pecadores.

No permeteu que la ignorància
ens porti per falsos camins.

Concediu-nos el do del discerniment,
perquè no deixem que les nostres accions es guiïn
per prejudicis i falses consideracions.

Conduïu-nos a la unitat en Vós,
perquè no ens desviem del camí de la veritat i la justícia,
sinó que en el nostre pelegrinatge terrenal
ens esforcem per assolir la vida eterna.

Us ho demanem a Vós,
que obreu en tot temps i lloc,
en comunió amb el Pare i el Fill
pels segles dels segles. Amén.

El mètode de la conversa espiritual

8. Es pot utilitzar un mètode adequat per al *diàleg del grup* que reflecteixi els principis de la sinodalitat. Per exemple, el mètode de la *conversa espiritual* promou la participació activa, l'escolta atenta, la parla reflexiva i el discerniment espiritual. Els participants formen grups petits d'aproximadament 6–7 persones de diferents orígens. Aquest mètode dura una hora i consta de tres parts.

a) En la primera, cadascú comparteix el fruit de la seva pregària, en relació amb les preguntes de reflexió prèviament facilitades. No hi ha debat en aquesta part; els participants simplement escolten profundament cada persona i observen com l'Esperit Sant actua en ells mateixos, en la persona que parla i en el grup en el seu conjunt. Segueix un temps de silenci per observar les inspiracions internes en cadascú.

b) En la segona part, els participants comparteixen el que més els ha impressionat de la primera part i del seu temps de silenci. També es pot dialogar però mantenint la mateixa atenció espiritual. A aquest bloc també segueix un període de silenci.

c) Finalment, en la tercera part, els participants reflexionen sobre què s'ha suscitat dins d'ells en la conversa i què els ha afectat més profundament. És rellevant també compartir noves intuïcions i preguntes que encara no han trobat resposta. Les pregàries espontànies d'agraïment poden acabar aquestencontre.

Com a regla general, cada grup tindrà un moderador i un secretari per prendre notes.

(*Vademècum* per a la fase diocesana del Sínode, Apèndix B, n. 8)